

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA
DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

HOTĂRÂREA Nr. 168
din 07.02.2008

Dosar nr: 399/2007

Petiția nr: 7426 din data de 17.07.2007

Petent: I I

Obiectul petiției: dispozițiile art. 33 alin. 5-8 din Legea nr. 303/2004 republicată, sunt discriminatorii sub aspectul persoanelor care pot fi numite în magistratură fără concurs.

I. Numele, domiciliul sau sediul părților

I.1. Numele și sediul ales al petenților

I.1.1. I I , domiciliat în

I.2. Numele și sediul reclamatului

I.2.1. Ministerul Justiției, Str. Apolodor nr. 17, sector 5, București

II. Obiectul sesizării

Petentul, prin *Petiția nr.7426/17.07.2007*, apreciază că dispozițiile art. 33 din Legea nr. 303/2004 republicată, sunt discriminatorii sub aspectul persoanelor care pot fi numite în magistratură fără concurs.

III. Procedura de citare

În temeiul art. 20, alin.4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

Părțile au fost citate pentru data de 06.09.2007.

La audierea din 06.09.2007 nu s-au prezentat părțile.

Procedura de citare a fost legal îndeplinită.

IV. Susținerea părților

Susținerea petentului:

Petentul apreciază că dispozițiile art. 33 alin 5-8 din Legea nr. 303/2004 republicată, sunt discriminatorii sub aspectul persoanelor care pot fi numite în magistratură fără concurs. Acesta este consilier juridic de 10 ani, cu studii postuniversitare, doctorand, a absolvit aceleași studii, respectiv facultatea de drept, ca și persoanele la care face referire art. 33 alin 5 – 8 din Legea nr. 303/2004 și acesta apreciază că în mod discriminatoriu nu beneficiază de facilitățile prevăzute de art. 33 alin. 5-8 din Legea nr. 303/2004 republicată.

Petentul subliniază că la aceleași studii se aplică un regim juridic total diferit.

Susținerea Ministerului Justiției:

Prin adresa nr. 9642/12.09.07 Ministerul Justiției formulează un punct de vedere referitor la obiectul petiției, arătând următoarele aspecte:

I. Reglementarea prin lege sau printr-un act normativ a unor drepturi în favoarea unor persoane excede cadrului legal stabilit prin OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată și nu intră în sfera competenței Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

II. Conform dispozițiilor art. 33 alin. 7 din Legea nr. 303/2004, republicată și completată *„Persoanele care au îndeplinit funcția de magistrat-asistent la Înalta Curte de Casație și Justiție cel puțin 10 ani și care și-au încetat activitatea din motive neimputabile, precum și avocații cu o vechime în profesie de cel puțin 10 ani pot fi numite, fără concurs, la judecătorii sau parchetele care funcționează pe lângă acestea.”*

Ministerul Justiției apreciază că dispoziția citată instituie un drept special de numire, fără concurs, în funcția de judecător de judecătorie și procuror la parchetele de pe lângă judecătorii pentru avocații și magistrații asistenți de la Înalta Curte de Casație și Justiție, cu o vechime în profesie de cel puțin 10 ani.

Chiar dacă au aceleași studii, avocații, consilierii juridici și alte profesii juridice nu se află în situații similare.

Ministerul precizează că nu orice persoană cu aceleași studii are același statut, studiile reprezintă numai o condiție minimă și obligatorie pentru îndeplinirea unei funcții, pentru fiecare funcție fiind prevăzute alte condiții specifice.

Conform art. 1 alin. 1 din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, profesia de avocat este una liberă, avocatul fiind un liber profesionist- „ profesia de avocat este liberă și independentă, cu organizare și funcționare autonome, în condițiile prezentei legi și ale statutului profesiei”- în vreme ce potrivit art. 2 din Legea nr. 514/2003 „ consilierul juridic poate să fie numai în funcție sau angajat în muncă, în condițiile legii”, iar în conformitate cu art. 3 din aceeași lege „ consilierul juridic numit în funcție are statutul funcționarului”, cel angajat în muncă având „ statut de salariat”.

Ministerul Justiției subliniază că din această diferențiere rezultă și sfera diferită a activităților pe care le pot desfășura cele două categorii profesionale. Consilierul juridic este și rămâne o persoană aflată în raporturi de muncă cu entitatea juridică în serviciul căreia se află, activitățile în vedere ce avocatul reprezintă în mod independent, fără vreo influență exterioară, drepturile persoanelor cu care intră în raporturi contractuale. Distincția între avocați și consilieri juridici este dată de o condiție esențială care se referă la verificarea competențelor profesionale ale persoanei și la cariera acesteia. Consilier juridic poate fi orice persoană care termină studii juridice și care este angajată de orice persoană juridică (societate comercială, instituție publică).

V. Motivele în drept și în fapt

Potrivit art. 2 alin. 1 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, prevede că „prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.

Potrivit art. 4 coroborat cu art. 16 din Constituția României, cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări, iar „România este patria comună și indivizibilă a tuturor cetățenilor săi, fără deosebire de rasă, de naționalitate, de origine etnică, de limbă, de religie, de sex, de opinie, de apartenență politică, de avere sau de origine socială.”

Având în vedere:

- prevederile art. 7 din Declarația Universală a Drepturilor Omului potrivit căruia: „ Toți oamenii sunt egali în fața legii și au dreptul fără deosebire la o protecție egală a legii. Toți oamenii au dreptul la o protecție egală împotriva oricărei discriminări care ar încălca prezenta Declarație și împotriva oricărei provocări la o astfel de discriminare.”

- prevederile art. 14 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, ratificată de România prin Legea nr. 30/1994 potrivit căruia: „Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta Convenție trebuie să fie asigurată fără nici o deosebire bazată în special pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenența la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație.”

În interpretarea art. 14 referitor la interzicerea discriminării, din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, Curtea Europeană a Drepturilor Omului folosește expresia de persoane aflate în situații analoage. În hotărârea dată în cazul THLIMMENOS vs. GRECIA din 6 aprilie 2000, Curtea a concluzionat că „dreptul de a nu fi discriminat, garantat de Convenție, este încălcat nu numai atunci când statele tratează în mod diferit persoane aflate în situații analoage, fără a oferi justificări obiective și rezonabile, dar și atunci când statele omit să trateze diferit, tot fără justificări obiective și rezonabile, persoane aflate în situații diferite, necomparabile.

Colegiul Director reține că , astfel cum a statuat Curtea Europeană a Drepturilor Omului, legat de articolul 14 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului privind interzicerea discriminării, diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din Convenție, atunci când autoritățile statale induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-si găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă (vezi CEDH, 18 februarie 1991, Fredin c/Suede, parag.60, 23 iunie 1993, Hoffman c/Autriche, parag.31, 28 septembrie 1995, Spadea et Scalabrino c/Italia, 22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75)

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat, prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate. (22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75)

Astfel cum statuează și Curtea Constituțională a României, „principiile nediscriminării sunt cele cuprinse în articolul 4 alin.2 din Constituție, însă acestea pot fi extinse potrivit prevederilor art.20 din Constituție, care permit corelarea dispozițiilor constituționale cu tratatele și pactele internaționale la care România este parte. Aceste principii sunt extinse prin art.7 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, art.26 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, ratificat de România prin Decretul nr.212/1974, publicat în Buletinul Oficial, Partea I, nr.146 din 20 noiembrie 1974 și prin art.2 alin.2 din Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale ratificat de România prin același decret și publicat în Buletinul Oficial cu același număr și din aceeași dată.” (Decizia nr.54/2000, M.Of. nr.310/2000, DH 2000, p.511) .

- prevederile art. 1 din Protocolul nr. 12 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, adoptat la Roma la 4 noiembrie 2000, ratificat de România prin Legea nr. 103/25 aprilie 2006 potrivit căruia. „1.

Dreptul de a te bucura de oricare din drepturile prevăzute de lege trebuie asigurat fără nici o discriminare bazată pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenența la o minoritate națională, avuție, naștere sau oricare altă situație. 2. Nimeni nu poate face obiectul unei discriminări bazate pe oricare din motivele menționate în paragraful 1 din partea nici unei autorități publice.”

- prevederile art. 20, alin. 1 din Constituția României: „Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și celelalte tratate la care România este parte”.

- prevederile art.2 alin 3 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată „ (3) *Sunt discriminatorii, potrivit prezentei ordonanțe, prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane, pe baza criteriilor prevăzute la alin. (1), fata de alte persoane, în afară cazului în care aceste prevederi, criterii sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluși scop sunt adecvate și necesare.*

În România, stat de drept, democratic și social, demnitatea omului, drepturile și libertățile omului reprezintă valori supreme și sunt garantate de lege. Principiul egalității între cetățeni, al excluderii privilegiilor și discriminării sunt garantate, în special în exercitarea drepturilor economice, sociale și culturale (dreptul la muncă).

Pentru ca o faptă să fie calificată drept faptă de discriminare, aceasta, trebuie să îndeplinească, cumulativ ,mai multe condiții :

1.Existența unui tratament diferențiat, manifestat prin deosebire, excludere, restricție sau preferință (existența unor persoane sau situații aflate în poziții comparabile).

2.Existența unui criteriu de discriminare, potrivit art. 2, alin. 1 din O.G. nr. 137/2000, republicată.

3.Tratamentul diferențiat să nu fie justificat obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluși scop să nu fie adecvate și necesare;

4.Tratamentul diferențiat să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate a unui drept recunoscut de lege;

Colegiul director constată că:

Legiuitorul nu a încălcat principiul tratamentului egal atunci când pe parcursul elaborării atribuțiilor legale, distinge între persoane, categorii de persoane, care nu sunt în situații analoge.

Reglementare diferită a activității consilierilor juridici în raport cu cea a avocaților nu are caracter discriminator .

Diferențierea -dintre consilierii juridici și avocați- în ceea ce privește atribuțiile și modul de exercitare al acestora, este justificată obiectiv, de particularitatea, specificitatea celor două profesii ce rezidă din modul diferit de reglementare al profesiilor.

Colegiul Director apreciază că prevedere art. 33 alin. 5-8 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, referitor la accederea în magistratură , fără concurs, doar a unor categorii profesionale, care ar îndeplini condiția minimă de vechime în specialitate, **nu** are caracter discriminator în raport

cu categoria consilierilor juridici care ar îndeplini condiția minimei vechimi în specialitate. Colegiul director reține faptul că art. 33 alin. 5-8 cuprinde enumerări limitative și trebuie să fie interpretate ca excepții, în conformitate cu principiul general de drept „exceptio est strictissimae interpretationis”. Conform acestei reguli, norma care derogă de la dreptul comun este de strictă interpretare. Excepțiile în drept sunt de strictă interpretare, ceea ce înseamnă că nu pot fi multiplicare, ele sunt numai acele prevăzute de normele de drept, iar pe calea interpretării nu se poate adăuga o altă excepție existentă. Excepțiile nu pot fi create prin interpretare, ele nu există decât în cazul în care sunt reglementate expres.

Analizând aspectele de mai sus, petiția astfel cum a fost formulată, punctele de vedere emise, coroborate cu definiția discriminării astfel cum este prevăzută în art.2 din O.G. nr.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, în cauză nu se poate reține întrunirea cumulativă a elementelor privind un tratament de deosebire (restricție, excludere, preferință) între persoane care se află în situații comparabile și care sunt tratate în mod diferit și care are ca scop sau ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

Colegiul director ia act de faptul că Ordonanța de Urgență nr. 100 din 4 octombrie 2007 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul justiției, abrogă **art. 33 alin. 5-10 din Legea nr. 303/2004** privind statutul judecătorilor și procurorilor. Colegiul director reține că această prevedere de abrogare va intra în vigoare la **1 iunie 2008**, conform art. VII din prezenta Ordonanță de Urgență 100/2007.

Având în vedere considerentele reținute de Colegiul Director, în temeiul art. 20 din OG nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi**, ale membrilor prezenți

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Aspectele prezentate nu constituie acte de discriminare conform Ordonanței de Guvern nr.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare, republicată
2. Clasarea petiției
3. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților

VI. Modalitatea de plată a amenzii (dacă este cazul)

- nu este cazul;

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța competentă și în termenul legal potrivit Legii nr.554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

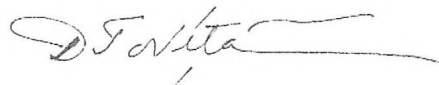
GERGELY DEZIDERIU - Membru

HALLER ISTVAN - Membru

NIȚĂ DRAGOȘ TIBERIU – Membru

PANFILE ANAMARIA – Membru

TRUINEA ROXANA PAULA - Membru

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare și potrivit Legii nr.554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.

